

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Івашук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Тащук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

Першою спробою вивчити роль феномена українознавства як цілісної системи знань у формуванні майбутніх фахівців-патріотів у ВМНЗ, а також у культивуванні й поширенні інформації про українство серед студентів-іноземців стала колективна монографія „Українознавство в системі вищої медичної освіти” (Чернівці: БДМУ, 2015) викладачів кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ України „Буковинський державний медичний університет”. Незаперечними видаються висновки її авторів про те, що стратегічні орієнтири реформування соціально-гуманітарної сфери в цілому, зокрема й медицини, визначаються саме в освіті та в новітніх освітніх технологіях. Шлях пристосування освіти до компромісних, чітко не окреслених перехідних умов може лише затягнути до невизначеності та гальмування процесу реформування всіх сфер життя українського суспільства. На їх думку, саме виші є джерелом формування національної інтелігенції, в якій поєднуються як високий рівень професійної підготовки, так і гідні моральні риси особистості. Тому саме у ВІЗ, зокрема і медичних, мають сприяти виробленню високих суспільних, державних, гуманістичних, духовно-культурних ідеалів, визначенню морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності патріотів-професіоналів світового рівня, творців засад громадянського суспільства в національній державі. Крім того, підготовка іноземних фахівців у нашій країні – це одна з ефективних форм культурного і наукового співробітництва, що сприяє зміцненню авторитету України на міжнародній арені, а також є джерелом додаткового фінансування освіти. Обов'язковою ж умовою навчання іноземних студентів в українському виші є знання української мови, проблема вивчення якої в неюмовних ВНЗ України теж порушена авторами згаданого видання.

Заслуговує на увагу те, що автори застосували комплексний підхід для дослідження ролі феномена українознавства як цілісної системи знань у формуванні майбутніх фахівців-патріотів у ВМНЗ. Це дало їм змогу поєднати під час вирішення визначених завдань теоретичні висновки та реальну практику їх втілення, що є, безумовно, плідним здобутком цієї монографії.

Цілком слушним також є висновок про те, що національна освіта й національне виховання – нерозривне ціле, яке в сукупності з етнокультурними традиціями, постає як історико-культурна складова менталітету суспільства і посідає одне з провідних місць в універсалах національної культури й виборі громадянської позиції.

Отже, інтеграція професіоналізму, патріотизму, гуманізму і високої мовленнєвої культури майбутніх фахівців можлива, як засвідчує історичний досвід і вимагає сьогодення, у результаті втілення організації навчально-виховного процесу у ВМНЗ на українознавчій основі.

Осипенко В.А.

ТРЕНІНГОВА ПРОГРАМА ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ АДАПТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ЧЕРЕЗ АКТИВІЗАЦІЮ ЇХНЬОГО ОСОБИСТІСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

*Кафедра психології та соціології
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Специфічною є адаптація до умов студентської групи під час навчання у вузі. Одні студенти швидко засвоюють нові соціальні норми і ефективно взаємодіють з однокурсниками, інші, займають пасивну позицію і можуть не ідентифікувати себе з групою кілька разів поспіль. Дослідження, орієнтовані на вивчення загальних закономірностей адаптаційного процесу, його структури та механізмів, принципів реагування представлені в працях А.А. Адашевої, М.І. Дяченко, Я. Рейковського, О.І. Зотової, Ф.Б. Березіна, Г. Прихожан, М. Раттер, І. Сабанадзе, Г. Чуткіна, О. Яковлева та інші. Труднощі процесу адаптації студентів підсилюються “кризовістю” та “критичністю” цього вікового етапу у розвитку особистості, що виражається у підвищеній тривожності, пов'язаній, головним чином, з особливостями самооцінки, необхідністю вибору майбутньої професії, у труднощах входження у доросле життя, невідповідністю до виконання нових соціальних ролей, суперечностями у сфері спілкування тощо.

Досить неоднозначно визначаються критерії виміру рівнів адаптивності, умови та психологічні механізми прискорення даного процесу на різних вікових етапах та у різних сферах життєдіяльності людини, недостатньо з'ясовані зовнішні та внутрішні чинники адаптації, а також питання про те, як впливають індивідуально-психологічні та особистісні характеристики суб'єкта на особливості його адаптації до нових умов навчання тощо.

Особливості адаптації студентів-першокурсників до навчання у вузі.

Ефективність соціально-психологічного тренінгу з проблеми адаптації студентів-першокурсників до навчання у вузі. В основу нашого дослідження покладено припущення про те, що тренінгові заняття сприяють успішній адаптації студентів-першокурсників до навчання у вузі.

Вивчення ефективності соціально-психологічного тренінгу з проблеми адаптації студентів першого року навчання у вузі.

Для досягнення нашої мети, ми провели емпіричне дослідження рівня адаптивності до (12.04.2015) проведення психокорекційного тренінгу та після (14.05.2015) його проведення в експериментальній та контрольній групі. Показники вищого рівня адаптивності спостерігались в контрольній групі, в якій соціально-психологічний тренінг не проводився.

В основі дослідження лежить експеримент. Вибірка: 48 студентів I курсу ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», спеціальність «Лікувальна справа», з яких: 26 студентів становили експериментальну групу та 22 – контрольну.

В даний час існує ряд суперечностей у визначенні тренінгу як особливій області прикладної психології. Розглядаючи тренінг в рамках діяльності та розвитку особистості, ми представимо різноманітні форми групової психологічної роботи, що співвідносяться з навчанням, терапією і корекцією. Перш за все, це має на увазі використання активних групових методів практичної психології для роботи із здоровими людьми з метою вирішення завдань по розвитку і вдосконаленню якостей, необхідних для покращення соціальної та професійної діяльності. Тренінгова дія прямує на досягнення позитивних змін учасників, підвищення ступеня їх "конгруентності" з собою і навколишнім середовищем. Перехід до нової соціальної ролі, ролі студента, зміна звичної шкільної обстановки на незнайому вузівську потребує часу для адаптації. Зміст адаптаційного періоду у вузі полягає в тому, щоб зробити цей природний процес більш інтенсивним, безболісним і працездатним для студента та викладача, тому слід використовувати соціально-психологічний тренінг, саме як засіб адаптації студентів-першокурсників до навчання у ВНЗ. Метою будь-якого адаптаційного тренінгу є сприяння психологічній адаптації першокурсників до умов навчання, а ефективність такого процесу забезпечується груповим феноменом, тобто можливістю отримати зворотній зв'язок і підтримку зі сторони інших людей. У такій групі люди відчувають себе прийнятими й активно приймають інших, користуються довірою групи і довіряють самі. В розвитку даного процесу можна виділити 2 етапи: діагностичний та корекційний. Програма тренінгових занять забезпечує надання можливість учасникам групи визначити разом якомога більше можливостей вибору поведінки під час зустрічі з життєвими труднощами та проблемами, а саме адаптації студентів-першокурсників до навчання у вузі. Загальна мета соціально-психологічного тренінгу – підвищення компетентності в спілкуванні з однокурсниками, може бути конкретизована у ряді завдань з різним формулюванням, але обов'язково пов'язаних з придбанням знань, формуванням умінь, навиків, розвитком установок, що визначають поведінку в спілкуванні, перцептивних здібностей людини, корекцією і розвитком системи відносин особистості.

В умовах проведення соціально-психологічного тренінгу покращилася здатність студентів-першокурсників тренінгових груп до самоаналізу, саморозкриття та самоактуалізації, про що свідчать результати аналізу заключної діагностики. Разом з тим, спостерігалась тенденція до активнішої та продуктивнішої адаптивної діяльності. Окреслилась лінія до кращого розуміння студентами взаємозалежності між успіхом у адаптивній діяльності та індивідуальними особистісними властивостями. Завдяки таким характеристикам у першокурсників підвищилися адаптивні можливості як на потенційному рівні, так і на актуальному, що створюють у особистості, з одного боку, здатність до протистояння відносно до відповідних видів дезадаптації та дезадаптованості, з іншого – забезпечують оптимальні умови процесу адаптації. Отже, отримані дані свідчать про те, що наше припущення підтвердилось, а саме – тренінгові заняття сприяють та покращують перебіг успішної адаптації студентів-першокурсників до навчання у вузі.

Pavliuk O. I.

THE IMPOSITION OF INTERNATIONAL SANCTIONS AGAINST RUSSIA ON THE EXAMPLE OF THE U.S. CONTAINMENT POLICY TOWARD IRAN

*Department of Psychology and Sociology
Higher State Educational Institution of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»*

At the time of apparent violations of fundamental norms and principles of international law by Russian Federation according Ukraine, which shook the foundations of international relations of the XXI century, the problem of containment of the aggressor by the international community is particularly topical.

At the beginning of the Cold War John Kennan proposed a strategy of “containment” of the enemy state. The policy of containment was an alternative strategy that was used by the US to block political expansion, undermining the economy and prevent military aggression of the USSR until the regime collapsed from internal deficiencies in 1991.

After the success of the policy of containment according the Soviet Union, the United States have adapted it to a number of other external challenges, including Iran. The Islamic Republic is determined to become the world's tenth nuclear power. To ensure regional security Tehran's growing influence should be contained. As the US national strategy during the Cold War, deterrence is increasingly treated as the best option to deal with hostile states like Iran, where neither war nor peace were not attractive or viable alternative.

Sanctions against Iran were first clearly aimed at weakening the Iranian energy sector by refusing to import oil, and then to ban the access to the international financial system, to the foreign exchange reserves of Iran. They also include visa restrictions for individuals associated with human rights violations, as well as a ban on trade and investment in Iran.

Targeted imposition of sanctions by the US, UN, EU has reduced by 50% of revenues from the sale of Iranian oil in the budget, rising unemployment and a decline in the currency more than doubled. As a result, Iran held a democratic presidential election and November 24, 2013 signed an agreement, which was the result of nearly 10 years of discussions and negotiations and is called the “Joint Action Plan”. The government of the Islamic Republic agreed